

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА

Т. І. Світлична

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до самостійної роботи
та виконання контрольної роботи
з курсу

ВВЕДЕННЯ У СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

*(для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр
усіх форм навчання
напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства»)*

Харків
ХНУМГ
2014

Світлична Т. І. Методичні вказівки до самостійної роботи та виконання контрольної роботи з курсу «Введення в спеціальність» (для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр усіх форм навчання напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства») / Т. І. Світлична; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Х. : ХНУМГ, 2014. – 12 с.

Автор: Т. І. Світлична

Рецензент: к. е. н. Н. В. Бібік

Рекомендовано кафедрою економіки підприємств, бізнес-адміністрування та регіонального розвитку, протокол № 1 від 29 серпня 2014 р.

Зміст

	Стор.
Вступ.....	4
1 Загальні положення.....	5
2 Рекомендації з самостійної роботи.....	6
3 Рекомендації до виконання контрольної роботи.....	10
Перелік джерел.....	11

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Введення у спеціальність» є однією з базових курсів при підготовки фахівців – економістів у вищих навчальних закладах.

Метою вивчення дисципліни за напрямом підготовки «Економіка підприємства» виступає формування у студентів загальних уявлень про економіку підприємства, розуміння необхідності оволодіння знаннями, які повинен мати економіст для фахової роботи за певним рівнем кваліфікації.

Основною метою економічної освіти можна вважати формування економічного мислення, а її результатом – економічно обґрунтовану практичну діяльність. Але якщо теоретично формулювати цю мету дуже просто, то її практична реалізація створює неабиякі проблеми.

Необхідність підвищення рівня економічної освіти в Україні потребує розробки стратегії і тактики викладання економічних дисциплін на засадах національної концепції економічної освіти.

Досягнення мети й вирішенню завдань курсу «Введення у спеціальність» підпорядкована логіка його викладання, яка наведена у навчально-тематичному плані. Програмні теми дисципліни є обов'язковими для вивчення кожним студентом напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» незалежно від форми навчання.

До складу навчальної дисципліни входять лекційні, практичні заняття і самостійна робота студентів. Вивчення дисципліни здійснюється у 2 семестрі й завершується заліком.

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

При виконанні самостійної роботи з курсу «Введення в спеціальність» студент має ознайомитися з програмою дисципліни, з її структурою, формами й методами навчання, видами й методами контролю знань.

Тематичний план дисципліни «Введення в спеціальність» складається з двох змістових модулів, кожен з яких об'єднує у собі самостійний блок, який логічно пов'язує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом і взаємозв'язками.

Таблиця 1 – Зміст навчальної дисципліни за модулями й темами

Назва змістового модуля та тем	Укрупнені початкові елементи
1	2
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ (ЗМ) 1 ЕКОНОМІКА: ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ, СФЕРА ДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДЕЙ, ГАЛУЗЬ НАУКИ	
Тема 1. Економіка як сфера діяльності людини	Аспекти трактування категорії «економіка». Необхідність економічної діяльності людини.
Тема 2. Економіка як сукупність галузей господарства країни	Поняття про господарство країни. Основні риси галузевої структури економіки країни. Основні типи економіки країн.
Тема 3. Економіка як наука	Предмет та функції економічної науки. Класифікація економічних наук.
Тема 4. Економіка підприємства: завдання та основні категорії	Предмет економіки підприємства. Ресурси підприємства та їх класифікація.
Тема 5. Підприємство: законодавча база, класифікація, ресурси, показники діяльності	Поняття, цілі функціонування і головні напрямки діяльності підприємства. Правові основи функціонування підприємства. Сутність, принципи здійснення та моделі підприємницької діяльності.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА»	
Тема 6. Історія розвитку будівництва та міського господарства	Етапи розвитку будівельної справи. Історія формування міського господарства.
Тема 7. Сутність будівництва, будівельної діяльності, будівельної справи	Характеристика будівельної діяльності. Організація управління будівельним комплексом. Особливості будівництва. Зв'язок будівництва з галузями економіки.

1	2
Тема 8. Поняття і склад міського господарства	Поняття і галузева структура міського господарства. Зв'язок міського господарства з промисловістю. Основні особливості міського господарства.
Тема 9. Професія економіста: професійні вимоги, організація праці, відповідальність, професійна етика	Сутність професії економіста. Вимоги та обов'язки.
Тема 10. Кар'єрний розвиток і процес пошуку роботи	Планування розвитку кар'єри. Основні напрямки успішного управління кар'єрою.
Тема 11. Підготовка фахівців зі спеціальності «Економіка підприємства» в ХНУМГ	Напрямки підготовки фахівців. Інформаційне забезпечення навчального процесу. Болонський процес: сутність та завдання.

Навчальний процес здійснюється у таких формах: лекційні й практичні заняття, самостійна робота студента.

2 Рекомендації до самостійної роботи

Для опанування матеріалу дисципліни «Введення в спеціальність» окрім лекційних, практичних занять, тобто аудиторної роботи значну увагу необхідно приділяти самостійної роботі. Самостійна робота студентів це основний засіб оволодіння навчальним матеріалом під керівництвом викладача у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Час, відведений для цього, визначається навчальним планом за спеціальністю «Економіка підприємства».

Самостійна робота студентів передбачає такі види навчальної діяльності:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять;
- самостійне опрацювання окремих розділів програми, що не вносяться до лекції;
- написання рефератів для очної форми навчання та теоретичної контрольної роботи для заочної форми навчання;
- розв'язування практичних завдань з курсу, що сформульовані на практичному занятті;
- підготовка до проміжного й підсумкового контролю.

Перший етап самостійної роботи починається з процесу прослуховування і записування лекції. Правильно складений конспект лекції – найефективніший засіб стимулювання подальшої самостійної роботи студентів. Студент повинен чітко усвідомити, що конспект – це короткий тезовий запис головних положень навчального матеріалу. Складання та вивчення конспекту – перший етап самостійної роботи студента над вивченням теми чи розділу. Конспект допомагає в раціональній підготовці до практичних занять, заліку, у визначенні напрямку і обсягу подальшої роботи з літературними джерелами.

Під час підготовки до лекції студент має опрацювати матеріал попередньої лекції.

Опрацювання теоретичного матеріалу передбачає вивчення лекційного матеріалу, розгляд питань теми із складанням стислого конспекту, й питань самодіагностики (див. табл. 2).

Таблиця 2 – Контрольні запитання для самодіагностики

Модулі й теми	Питання
1	2
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ (ЗМ) 1 ЕКОНОМІКА: ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ, СФЕРА ДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДЕЙ, ГАЛУЗЬ НАУКИ	
Тема 1. Економіка як сфера діяльності людини	1. Сутність економічних потреб. 2. Що таке економічні інтереси? 3. Навіщо потрібна економічна діяльність?
Тема 2. Економіка як сукупність галузей господарства країни	1. Основних факторів формування господарства України. 2. Виробнича й невиробнича сфера економіки. 3. Головні економічні питання функціонування економіки країни.
Тема 3. Економіка як наука	1. Функції економічної науки. 2. Суб`єкти макроекономіки. 3. Предмети мікроекономіки.
Тема 4. Економіка підприємства: завдання та основні категорії	1. Що є предметом вивчення економіки підприємства? 2. Активи підприємства: сутність та класифікація.
Тема 5. Підприємство: законодавча база, класифікація, ресурси, показники діяльності	1. Ознаки підприємства. 2. Напрямки діяльності підприємства. 3. Що таке статут підприємства.

1	2
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА»	
Тема 6. Історія розвитку будівництва та міського господарства	1. Які перші житлові споруди будувала людина? 2. Основні архітектурні стилі. 3. Історія виникнення міського господарства.
Тема 7. Сутність будівництва, будівельної діяльності, будівельної справи	1. Що таке будівельна діяльність? 2. Основні завдання розвитку будівельного комплексу. 3. Для чого створено Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України?
Тема 8. Поняття і склад міського господарства	1. Охарактеризуйте особливості міського господарства. 2. Поясніть зв'язок міського господарства з галузями економіки.
Тема 9. Професія економіста: професійні вимоги, організація праці, відповідальність, професійна етика	1. Чим займається на підприємстві спеціаліст з економіки? 2. Якими професійними знаннями треба володіти економісту? 3. Охарактеризуйте сфери досліджень економіста.
Тема 10. Кар'єрний розвиток і процес пошуку роботи	1. Як ви розумієте поняття «кар'єрний розвиток»? 2. Як успішно управляти кар'єрою?
Тема 11. Підготовка фахівців зі спеціальності «Економіка підприємства» в ХНУМГ	1. Що включає в себе інформаційне забезпечення навчального процесу в вузі? 2. Охарактеризуйте найважливішими завданнями для розвитку європейської системи вищої освіти.

Підготовка до практичних занять розпочинається з опрацювання лекційного матеріалу. Студент повинен самостійно ознайомитися з відповідним розділом робочої програми, підготувати відповіді на контрольні питання, які подані в програмі у визначеній послідовності згідно з логікою засвоєння навчального матеріалу.

Практичні заняття збагачують і закріплюють теоретичні знання студентів, розвиваючи їх творчу активність, допомагають у набутті практичних навичок роботи за предметом навчальної дисципліни.

У процесі підготовки до практичних занять самостійна робота студентів – обов'язкова частина навчальної роботи, без якої успішне і якісне засвоєння навчального матеріалу неможливе. Це свідчить про необхідність керування самостійною роботою студентів з боку викладача, завдяки проведенню цілеспрямованих організаційних і контрольних заходів.

Відповідно до навчального плану щороку уточнюється тематичний план проведення семінарських і практичних занять, а студенти ознайомлюються з ним на першому занятті.

Викладач у вступній лекції рекомендує студентам основну і додаткову літературу, а також методичні рекомендації до самостійної роботи та до організації практичних занять з дисципліни. У методичних вказівках з кожної теми наведено перелік питань для теоретичної підготовки до заняття.

Підготовка до практичних занять передбачає виконання також практичних завдань і розрахункових задач. Ця частина самостійної роботи проводиться за змістом методичних вказівок до практичних занять.

Програма курсу «Введення в спеціальність» передбачає проведення двох проміжних тестових контролів знань для студентів денної форми навчання:

- із змістового модуля «Економіка: основні поняття, сфера діяльності людей, галузь науки»;
- із змістового модуля «Підготовка фахівців зі спеціальності «економіка підприємства»».

У підготовці до проміжних та залікового тестових контролів студенту рекомендовано самостійно провести самоконтроль (див. табл. 2).

3 Рекомендації до виконання контрольної роботи

Навчальним планом передбачено виконання студентами заочної форми навчання контрольної роботи. Контрольна робота – один із видів індивідуальних завдань, який має на меті застосування знань студентів при вирішенні конкретних теоретичних і практичних завдань і вироблення вміння самостійно працювати з навчальною і науковою літературою, сучасними інформаційними засобами і технологіями.

Мета роботи – зміцнити теоретичні знання й розвинути практичні навички з проблем економіки.

Контрольна робота складається з завдання за окремими темами, що мають теоретичну та практичну цінність для глибшого засвоєння матеріалу з основ економіки та економіки окремих галузей.

Варіанти завдань контрольної роботи (див. табл. 3) відповідають останній цифрі шифру залікової книжки студента.

Таблиця 3 – Теми контрольної роботи

Номер варіанту	Питання
0	Історичний розвиток економіки як науки.
1	Економічна діяльність людини: сутність, необхідність, інтереси і потреби.
2	Підприємство: сутність, класифікація, майновий стан і фактори діяльності.
3	Ресурси підприємства: сутність і класифікація.
4	Економіка країни: структура, управління і основні завдання розвитку
5	Професія економіста: вимоги, необхідність та професійні знання.
6	Економічні особливості діяльності галузей міського господарства.
7	Поняття і склад міського господарства.
8	Історія розвитку будівництва.
9	Будівництво: сутність, основні завдання та структура управління.

Перед виконанням контрольної роботи слід вивчити теоретичний матеріал за лекціями і рекомендованою літературою. При виконанні роботи студенти можуть отримати консультацію у викладача. Контрольну роботу виконують на аркушах формату А4 (з наданням інформації щодо назви навчального закладу, кафедри, дисципліни, прізвища і шифру залікової книжки студента) і здають на перевірку протягом навчального семестру.

Контрольна робота включає наступні розділи:

- титульний лист;
- зміст;
- введення;

- теоретична частина;
- висновок;
- список використаних джерел.

Контрольна робота вважається зарахованою і студент допускається до складання заліку, якщо:

- роботу здійснено за даними індивідуального варіанта студента і оформлено відповідно до встановлених вимог;
- відповіді на теоретичні питання з теми, за якою виконується завдання, є вичерпними або містять незначні неточності, які за допомогою викладача швидко студентом виправляються.

Контрольна робота вважається не зарахованою і студент не допускається до складання заліку, якщо при виконанні й захисті роботи порушено будь-який критерій оцінювання.

Перелік джерел

1. Загородній А.Г., Вознюк Г.Л. Фінансово-економічний словник. — К.: Знання, 2007. – 1072 с.
служби статистики України.
2. Економіка підприємства - Підручник. / Ред. С.Ф.Покропивного. К.: КНЕУ, 2000. – 528с.
3. Економічний словник-довідник/ За ред. С. В. Мочерного. – Київ: Феміна, 1995. – 368 с.
4. Світлична Т. І. Конспект лекцій з дисципліни «Введення у спеціальність» (для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр усіх форм навчання напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства») – Х.: ХНУМГ, 2014. – 47 с.
5. Юр'їва Т.П. Економіка підприємств міського господарства. Підручник. – Х.: ХНАМГ, 2006. – 564 с.

Інтернет - ресурси

1. <http://www.minregionbud.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України.
2. <http://www.goldenpages.ua> – офіційний сайт головного управління статистики по Харківській області.
3. <http://www.ukrstat.gov.ua> – офіційний сайт Державної служби статистики України
4. <http://www.kharkivoda.gov.ua> – Офіційний сайт Харківської обласної державної адміністрації.

Навчальне видання

СВІТЛИЧНА Тетяна Іванівна

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до самостійної роботи
та виконання контрольної роботи
з курсу

ВВЕДЕННЯ У СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

*(для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр
усіх форм навчання
напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства»)*

Відповідальний за випуск: *О. В. Димченко*

За авторською редакцією

Комп'ютерний набір: *Т. І. Світлична*

Комп'ютерне верстання: *І. В. Волосожарова*

План 2014, поз. 238М

Підп. до друку 07.10.2014

Друк на ризографі.

Тираж 50 пр.

Формат 60x84/16

Ум. друк. арк. 0,7

Зам. №

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК №4705 від 28.03.2014 р.